

# Как да научим децата си на ред

Подът е покрит с кубчета, автомобилчета и плюшени играчки. Страхотно място за игра – намират децата. Пълен хаос – родителите. Ето така ще се приучи семейството ви на ред, за който всички заедно да се грижите.

Една тънка ивица пясък се проточва от вратата на терасата към детската стая. Докато вървиш по коридора, ужасно скърца под краката. Андреа Вилферт следва следата до детската стая и открива дъщеря си Яна (3 г.) да седи в средата на купчина кубчета, играчки, мидички от последната лятна почивка, сини хартиени ивици и пясък. Него е домъкнало детето от пясъчника на двора в една кофичка. Не можеш да не забележи – Яна си играе на лятна почивка и хартиените ивици са морето.

Майка ѝ не знае в първия момент да се смее ли или да плаче. “Ти си детето, аз съм майката и отиваме заедно да събираме мидички” – казва с категоричен тон малката Яна и кани майка си да играе с нея. Майка и поема 3 пъти дълбоко дъх. Същност, това е една страхотна идея, даже много творческа за едно дете на 3 години, намира тя. Но не е ли по добре плажа и моренцето да бъдат на двора?

Майката прави компромисно предложение. С общи усилия събират пясъка с дъщеря си и я стимулира да изнесат всичко, което до момента е ползвала на терасата. “Ще направим едно истинско моренце” – предлага майката и налива вода в една голяма и широка купа. И след това, когато дъщеря ѝ се е заиграла спокойно на терасата, тя взема прахосмукачката и изчиства и последното останало зрънце от детската стая.

Яна се поучава от тази реакция – има неща за игра, които не стават за детската стая. Като например пясък, който се забива в килима или дъре паркета. Но и разбира друго – мама не ругае, а намира решение. Тя се гордее с моите идеи. Майка ѝ в този случай е уцелила с един куршум 2 заека. От една страна оставя дъщеря си да я води, а от друг страна слага ясни граници – пясък по килима и паркета не може.

Деца като Яна имат собствена представа за ред. И в много случаи не се покрива с тази на възрастните. Едва потънали в хаос децата развихрят фантазията си. При непрекъсвана игра децата загубват представа за време и пространство, но и научават да се вглъбяват и да се занимават по-продължително време. Така развиват способности още от най-ранна детска възраст, които ще им бъдат полезни по-късно в училище. Но съвсем без подреждане не става, тъй като децата имат нужда от структури в ежедневието, към които да се придържат.

Важно е да се намери една здравословна среда между хаоса и реда. И ето как става:

Родителите трябва да са за пример

Голяма роля играе примера на родителите. Ако у вас е цари доста често хаос и безпорядък, мечтата за подредена детска стая е илюзорна. Майката и бащата могат да очакват ред от детето си едва тогава, когато те самите са подредени. Забравете изрази от типа: “Който държи на реда е мързелив да търси”. Най-важното правило е – ако някой вземе нещо да ползва, трябва да го върне след това на мястото откъдето го е взел.

Подсилване на чувството за отговорност

Деца трябва да се научат постепенно да поемат отговорност за собствените си неща. Това могат само, ако усетят последствията от безредието. Един пример – на пода лежат разпилени много играчки, така че човек не може да мине без да настъпи нещо, ако в такъв момент се счупи нещо, вашето дете е тъжно. А също така и когато в безредието не може да намери нещо.

1. Заедно всичко е по лесно и по бързо

Дори и на най-малките, трябва да им бъде разрешено да ръководят в стаята си. Но с едно изключение – един път седмично ще бъде подредено заедно с мама или татко. Ако има построени от детето неща, могат да постоят така без да се прибират (уважение към труда му). А като му омръзнат на него самото, то само ще ги разтреби.

2. В близост до мама децата играят с удоволствие

Затворете си очите, ако влакчето на детето ви се дотърти до хола или до кухнята. Всички деца, особено в първите години обичат да играят в близост до майките си. Добре е когато малките железничари не прекосяват вашия маршрут.

3. Сандъчетата (кашоните) помагат в подреждането.

Деца имат нужда от достатъчно място да съхраняват играчките си и дреболиите които се натрупват през годините. Вместо да вземете една голяма ракла е по-добро решение няколко малки, които са с капаци и могат да се трупат една върху друга. Може да ги вземате в различни цветове и големини. От детски каталози или книжки можете да изрежете подходящи картинки и да облепите сандъчетата с тях. Така може много по бързо детето ви да разпознае в кое сандъче да прибере или да потърси дадена играчка. Рафтчетата или закачалките трябва да са съобразени с височината на детето, за да може то много лесно да ги достига.

4. Разтреби, моля!

От време на време детската стая се нуждае и от разтребване. Играчките, с които детето ви в момента не играе,

могат да бъдат разтребени. Защото в една препълнена детска стая никой не може да постигне или да поддържа ред. Освен това има опасност детето ви да се зарине в безредието до такава степен, че да загуби желание да играе.

#### 5. Определени часове за подреждане

Хубаво е да изградите навик в определени часове на деня – примерно вечер да си отделите време и заедно с детето да подредите стаята му. Това създава удоволствие за детето и може да донесе идеи за нови игри – играете кой по точно ще уцели сандъчето(кашона), където се съхраняват кубчетата, или куклите и плюшените играчки се слагат да спят, а автомобилчетата се прибират в “гараж”

#### Календар на развитието

##### 1 година – стриктен дневен режим

От бебета децата обичат реда и изградената структура на ежедневието. Ядене, спане, игра, с мама гушкане или успокояване. Всичко е едно и също и се повтаря. Така детето получава една рамка, по която може много добре да се ориентира. Тази рамка му дава сигурност и спокойствие, че може да се опре на мама и татко.

##### 2 година – да разделяме неща

Вашето дете вече открива, че някои неща се различават от други. Има къси и дълги моливи, триъгълни или квадратни кубчета, малки и големи чинии или лъжици. Давайте му възможност от време на време да ги сортира. Още от сега можете редовно да подреждате в присъствие на детето си.

##### 3 година – като мама и татко

Важен е преди всичко примерът, защото детето ви повтаря и имитира все повече. Коего на вас не харесва, не се харесва и на него. Не се отнасяйте към реда, като към неприятно задължение. Обяснете на детето си защо подреждането е важно – “Ако върнем картата на мястото ѝ в кутията, само тогава ще можеш да я намерим пак там. Иначе няма да можеш утре да играем на Черен Петър.”

##### 4 година – всичко на мястото си

Вашето дете има нужда все още от помощ при подреждането. Спазвайте един определен ред и поставяйте всичко винаги на едно и също място. Така вашето дете ще може много по-добре да се ориентира къде стоят определени неща. И ще се опитва все по-често да ги връща на тези места. На тази възраст вашето дете може да поема малки задачи от вас, като например да сервира масата или да подреди покупките по шкафовете.